

Aan: Gemeente Amsterdam
t.a.v. het College van B&W, de burgemeester & de gemeentesecretaris
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

SOMMATIE

Inzake: Liberaal Collectief Amsterdam (LCA), lijst 30, de heer P.E. de Jong, mede in privé als burger, kiezer en rechtstreeks belanghebbende / Gemeenteraadsverkiezing Amsterdam 18 maart 2026

Correspondentie uitsluitend naar :
Kantorenpark Secoya
Gebouw B
Papendorpseweg 95, 1e etage
3528 BJ Utrecht
E : Info@Robert-Moszkowicz.nl
T : 030 – 799 10 00
M: 06 - 54129868
KvK-Nummer : 92970680

8 juli 2026,

Geacht College,

Geachte burgemeester, geachte gemeentesecretaris,

Tot mij heeft zich gewend de heer P.E. (Paul) de Jong, optredend namens SHOUT!, vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, handelend onder de lijstaanduiding Liberaal Collectief Amsterdam, lijst 30, en tevens in privé, als burger, kiezer, lokaal politiek deelnemer en rechtstreeks belanghebbende bij een eerlijk en gelijk verkiezingsproces, hierna kortheidshalve: cliënt.

Cliënt heeft mij verzocht zijn belangen te behartigen in het dossier betreffende de totstandkoming, organisatie, vaststelling en verdere rechtsgevolgen van de gemeenteraadsverkiezing te Amsterdam van 18 maart 2026. Deze brief strekt, voor zover rechtens vereist, tot sommatie, aansprakelijkstelling, stuiting, bewijsveiligstelling, aanschrijving tot administratie-opening en aankondiging van civiele rechtsmaatregelen.

Ik schrijf u niet om beleefd aan de rand van het dossier te kloppen. Ik schrijf u omdat de gemeente Amsterdam zich niet kan veroorloven eerst zelf mede de contouren van het verkiezingsspeelveld te hebben bepaald en vervolgens, zodra daarop rechtsstatelijk licht wordt verlangd, in de nevel van loketten, mandaten, afdelingen en bestuurlijke schotten te verdwijnen. Dat spel zal namens cliënt niet worden aanvaard.

1. De kwestie in haar kern

Cliënt stelt zich op het standpunt dat geen sprake is van een telgeschil in enge zin. Het gaat niet om een paar verkeerd opgetelde stemmen, noch om verwijten aan stembureauleden. Het gaat om de voorafgaande condities waaronder de kiezer is benaderd en waaronder de deelnemende partijen hebben moeten concurreren. De klacht is constitutioneel van aard: de verkiezing moge formeel zijn geteld, maar zij is volgens cliënt materieel tot stand gekomen onder een cumulatief ongelijk speelveld.

Dat ongelijke speelveld wordt door cliënt in hoofdzaak gezocht in institutionele verwevenheid tussen organiserende overheid en politiek belanghebbend bestuur, ongelijke zichtbaarheid van partijen in de publieke ruimte, onevenwichtige toegang tot media en debat, uitsluiting via invloedrijke keshulpen, scheve financierings- en campagnemogelijkheden en structureel lage, ongelijk verdeelde opkomst in bepaalde stadsdelen.

Cliënt is daarbij niet slechts een buitenstaander die na afloop commentaar levert. Hij heeft een eigen, rechtstreeks belang: als burger en kiezer bij een vrij en eerlijk verkiezingsproces, als vertegenwoordiger van een toegelaten politieke groepering die op lijst 30 aan de verkiezing deelnam, en als externe nieuwkomer binnen een lokaal politiek landschap dat volgens hem door zittende partijen en bestuursstructuren is bevoordeeld.

Deze omstandigheden mogen niet geïsoleerd worden gezien. Het bestuurlijke misverstand in dit dossier zou zijn om elk onderdeel afzonderlijk dood te redeneren en vervolgens te verklaren dat geen enkele steen de muur vormt. Een democratisch tekort kan zich juist als optelsom voltrekken. Het is niet de enkele steen, maar de muur die het vrije zicht belemmert.

2. Bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente

De gemeente Amsterdam kan zich niet met vrucht op het standpunt stellen dat zij slechts decorbouwer, bode of doorgeefluik is geweest. Voor zover de gemeente verkiezingsborden plaatste of deed plaatsen, opkomstbevordering organiseerde of financierde, contacten onderhield met media, kishulpen of debatplatforms, het Centraal Stembureau faciliteerde, gegevens verwerkte, besluiten voorbereidde, publicaties verzorgde, personeel aanstuurde en de administratieve bedding van het verkiezingsproces beheerde, draagt zij daarvoor eigen verantwoordelijkheid.

Indien de overheid de arena bouwt, de toegangspoorten beheert, de lichtval bepaalt en daarna verklaart dat de wedstrijd eerlijk is verlopen omdat de score correct is opgeschreven, dan miskent zij de kern van het probleem.

Voor zover rechtens vereist wordt de gemeente Amsterdam hierbij aansprakelijk gesteld voor alle schade en rechtsgevolgen die voortvloeien uit, althans samenhangen met, de door cliënt gestelde onrechtmatige inrichting, facilitering, communicatie, dossiervoering en besluitvorming rond de verkiezing.

3. Juridische grondslag

De vordering en deze sommatie rusten op onrechtmatige overheidsdaad, artikel 6:162 BW, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, het gelijkheidsbeginsel, het neutraliteitsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, de op de verkiezingsorganisatie rustende zorgplicht, artikel 3 van het Eerste Protocol bij het EVRM, artikel 13 EVRM, alsmede het actuele civiele inzagerecht ex artikelen 194, 195 en 195a Rv, voorheen in de praktijk veelal geduid onder artikel 843a Rv.

Daarbij geldt dat de bestuurlijke uitsluiting van beroep tegen verkiezingsbesluiten op grond van artikel 8:4 Awb de civiele route niet blokkeert, doch juist opent en noodzakelijk maakt. Waar de bestuursrechter formeel niet of slechts zeer beperkt toekomt aan inhoudelijke toetsing, mag de burgerlijke rechter niet worden afgedaan als laatste loket in een lege gang. Fundamentele kiesrechten verdragen geen procedureel vacuüm.

Voor zover de gemeente zich zou willen verschuilen achter de Wet open overheid, bericht ik reeds thans dat zulks niet opgaat. De Woo-route kan naast deze sommatie bestaan, maar kan niet dienen als rookgordijn tegen een civielrechtelijke bewijs- en rechtsbeschermingsvordering. Het recht op openbaarheid is geen vrijbrief tot vertraging wanneer fundamentele kiesrechten en effectieve rechtsbescherming in het geding zijn.

4. Bewijsveiligstelling: de administratie moet dichtgezet en opengelegd worden

Hierbij sommeer ik de gemeente Amsterdam om terstond, en uiterlijk binnen 48 uur na dagtekening van deze brief, schriftelijk en zonder voorbehoud te bevestigen dat een volledige bewijs- en databehoudinstructie is uitgevaardigd binnen alle betrokken onderdelen van de gemeentelijke organisatie, waaronder begrepen het College, de burgemeester, de gemeentesecretaris, Team Verkiezingen, Dienstverlening, communicatieafdelingen, juridisch-bestuurlijke afdelingen, archiefbeheer, ICT, externe leveranciers en alle personen die op enigerlei wijze bij de verkiezing of de nazorg daarvan betrokken zijn geweest.

Die instructie dient ten minste te omvatten dat niets wordt vernietigd, geschoond, verplaatst, overschreven, geanonimiseerd, gearchiveerd buiten zicht, gewist, gedeletet, geretoucheerd of op andere wijze aan bewijsonttrekking blootgesteld. Dat geldt voor papieren stukken, e-mails, notulen, concepten, Excel-bestanden, kaarten, foto's, aanbestedingsstukken, app- en chatberichten, Teams-berichten, sms, telefoongegevens, metadata, logbestanden, webstatistieken, bestanden bij derden en alle digitale opslaglocaties.

Voor de goede orde: met de administratie wordt hier niet bedoeld het nette mapje dat men aan een verzoeker pleegt te tonen. Bedoeld wordt de gehele feitelijke, digitale, ambtelijke, financiële, contractuele, communicatieve en bestuurlijke administratie. De administratie moet niet worden geredigeerd nadat de brand is gemeld. Het moet worden veiliggesteld zoals het is.

5. Op te geven, af te geven en ter inzage te verstrekken stukken

De gemeente wordt gesommeerd om uiterlijk 13 juli 2026 om 17.00 uur, aan cliënt, aan ondergetekende, althans aan de door ondergetekende aan te wijzen raadsman, afschrift dan wel controleerbare digitale inzage te verschaffen in onder meer de navolgende categorieën stukken en gegevens. Indien integrale afgifte binnen deze termijn door volume of technische inrichting niet mogelijk zou zijn, dient binnen dezelfde termijn een

genummerde, volledige inventaris te worden verstrekt met exacte vindplaatsen, verantwoordelijke beheerders, bewaarstatus en een bindend afgifteschema. Dat laat de sommatie onverlet.

- alle interne instructies, werkinstructies, kaarten, locatieschema's, leveranciersafspraken, interne beoordelingen, klachten, foto's en beslisdocumenten met betrekking tot de plaatsing, zijde, zichtbaarheid, looprichting, rijrichting en feitelijke positionering van verkiezingsborden in Amsterdam, uitgesplitst naar gemeenteraad, stadsdelen en Weesp;
- alle stukken betreffende opkomstbevordering, inclusief begrotingen, budgetten, opdrachten, subsidies, evaluaties, campagneplannen, communicatieplannen, doelgroepenanalyses en rapportages over lage opkomst per wijk, stadsdeel, stemlocatie en doelgroep;
- alle stukken betreffende samenwerking met, ondersteuning aan of communicatie over AT5, Het Parool, Omroep NH, kieswijzers, stemhulpen, debatten, peilingen, verkiezingsprogramma's, media-uitingen en gemeentelijk gefaciliteerde of gepromote verkiezingsinformatie;
- alle afspraken, besluitnotities, bereikcijfers, promotieplannen, interne afwegingen en correspondentie betreffende de gemeentelijke promotie van kieswijzers en stemhulpen, waaronder de vraag waarom bepaalde kieshulpen slechts een selectie van partijen, en niet alle 35 deelnemende partijen, toonden;
- alle selectiecriteria, uitnodigingscriteria, e-mailwisselingen en afspraken op grond waarvan bepaalde partijen wel en andere partijen niet in kieshulpen, debatten, mediaformats of gemeentelijk ondersteunde informatiekanalen zijn betrokken;
- alle interne strategische stukken, memo's, notities, correspondentie en communicatie over opkomstcampagnes, mediacontacten, zichtbaarheid, framing van nieuwkomers, omgang met kleine partijen en de bestuurlijke weging van een gelijk speelveld;
- alle stukken waaruit blijkt welke rol de gemeente, ambtenaren, bestuurders, externe bureaus of gemeentelijke partners hebben gespeeld bij het al dan niet zichtbaar maken van alle 35 deelnemende partijen;
- alle documenten omtrent de instelling, mandatering, ondersteuning, personele bezetting, instructie, verslaglegging en dossiervoering van het Centraal Stembureau, het gemeentelijk stembureau, Team Verkiezingen en de gemeentelijke verkiezingsorganisatie voor de verkiezing van 18 maart 2026;
- het proces-verbaal 0363 Amsterdam en alle onderliggende bijlagen, concepten, correcties, aanbestedingsbrieven, ondertekeningen, interne registraties, databestanden, auditsporen en logboeken;
- alle opkomst- en uitslaggegevens per wijk, stadsdeel, stembureau en stemlocatie, inclusief onderliggende databestanden, bronbestanden, correcties, concepten, publicatieversies en metadata;
- alle correspondentie tussen gemeente, CSB, gemeentelijk stembureau, burgemeester, collegeleden, raadsgriffie, fracties, politieke partijen, media, leveranciers en externe adviseurs voor zover betrekking hebbend op de verkiezing, de bezwaren van cliënt, de zitting van het CSB, de vaststelling van de uitslag en de procedure bij de Raad van State;
- alle stukken omtrent de vraag of, en zo ja op welke wijze, het gelijke speelveld voor nieuwe en kleine partijen voorafgaand aan, tijdens en na de verkiezing bestuurlijk is gewogen;
- alle documenten, e-mails en notities over de Woo-verzoeken van cliënt of LCA, voor zover die zien op de verkiezingsorganisatie, kieshulpen, media, debatten, opkomstbevordering, verkiezingsborden, besluitvorming of bestuurlijke verantwoordelijkheid.

6. Geen rechtsverlies door gemeentelijke vertraging

De gemeente wordt voorts gesommeerd om schriftelijk te bevestigen dat zij zich in geen enkele civiele, bestuursrechtelijke of andere procedure zal beroepen op rechtsverwerking, tijdsverloop, bewijsnood, ontbreken van belang, verval van spoedeisendheid of onvolledigheid van de stellingen van cliënt, voor zover die omstandigheid door haar eigen weigering, vertraging, versnippering, onvolledige openheid of gebrekkige dossierverstrekking is veroorzaakt.

Een overheid die de sleutel tot het dossier houdt, kan niet eerst de deur gesloten houden en daarna de burger verwijten dat hij niet precies genoeg weet wat zich achter die deur bevindt.

7. Sommatie

Namens cliënt sommeer ik de gemeente Amsterdam om:

1. uiterlijk 10 juli 2026 om 17.00 uur schriftelijk en ondubbelzinnig te bevestigen dat alle relevante fysieke en digitale bewijsstukken zijn veiliggesteld en dat een organisatiebrede bewaar- en niet-vernietigingsinstructie is uitgevaardigd;
2. uiterlijk 13 juli 2026 om 17.00 uur alle hiervoor genoemde stukken en gegevens in afschrift dan wel door controleerbare digitale inzage aan cliënt, ondergetekende of diens raadsman te verstrekken;
3. uiterlijk 13 juli 2026 om 17.00 uur een volledige inventaris te verschaffen van alle relevante dossiers, systemen, contactpersonen, externe leveranciers en betrokken afdelingen;

4. schriftelijk te bevestigen dat alle communicatie voortaan uitsluitend via ondergetekende verloopt, behoudens uitdrukkelijk andersluidende schriftelijke instructie;
5. te bevestigen dat de gemeente bereid is mee te werken aan een onafhankelijk extern onderzoek naar verkiezingsverloop, zichtbaarheid van partijen, gemeentelijke communicatie, kieshulpen, opkomstbevordering en het gelijke speelveld;
6. te erkennen althans in elk geval te noteren dat cliënt de rechtmatigheid, legitimiteit en rechtsgevolgen van de vastgestelde uitslag en zetelverdeling betwist, niet wegens stemfraude of telonregelmatigheden, maar wegens het cumulatief ongelijke speelveld voorafgaand aan en rondom de verkiezing.

8. Aankondiging rechtsmaatregelen

Bij gebreke van een tijdige, volledige en voor cliënt aanvaardbare reactie zal zonder nadere aankondiging een dagvaarding in kort geding tegen de gemeente Amsterdam worden uitgebracht, als bewarende en bewijsbevestigende voorziening, strekkende tot bewijsveiligstelling, inzage, afgifte, onafhankelijk onderzoek, bevelen op straffe van dwangsommen en zodanige verdere voorzieningen als de voorzieningenrechter in goede justitie geraden zal achten.

Daarnaast zal gelijktijdig een bodemprocedure worden gestart, strekkende tot verklaringen voor recht, bevelen, schadevergoeding, proceskostenveroordeling en alle overige rechtsgevolgen die uit het vorenstaande voortvloeien. De gemeente is met deze brief uitdrukkelijk in gebreke gesteld en gewaarschuwd.

Het zou de gemeente sieren indien zij ditmaal niet kiest voor procedurele verschansing, maar voor openlegging van het dossier. Wie werkelijk meent dat de verkiezing vrij en gelijk is verlopen, behoeft de administratie niet te vrezen.

Sans prejudice en onder uitdrukkelijk voorbehoud van alle rechten en weren van cliënt.

In afwachting van uw omme gaande, volledige en onvoorwaardelijke bevestiging,

Hoogachtend,

Mr. Robert Moszkowicz
Jurist - Gevolmachtigde